

Svar på interpellation 2016:18 av Christina Enocson (S) om tillgängligheten till ögonbottenfotografering för patienter med diabetes

1. Hur ska du säkerställa att ögonbottenfotografering finns tillgänglig på samtliga vårdcentraler för patienter med diabetes?

Ögonbottenfotografering är en mycket viktig undersökning för en patient med diabetes för att i tid upptäcka skador i de små kärlen i ögonbotten, som oupptäckta och obehandlade kan leda till blindhet. Det är av stor vikt att alla invånare i Stockholms Läns landsting får tillgång till denna undersökning.

Ögonbottenfotografering ingår inte och har aldrig ingått i husläkaravtalet. Husläkarmottagningarna saknar såväl utrustning som personal för att utföra denna undersökning.

Ögonbottenfotografering erbjuds via S:t Eriks ögonsjukhus eller via vårdval specialiserad ögonsjukvård. Över 20 vårdgivare i länet har idag tilläggsuppdrag att erbjuda screening av diabetespatienter.

På S:t Eriks ögonsjukhus finns ett mobilt team som efter överenskommelse kan åka till husläkarmottagningar och där utföra denna undersökning. Husläkarmottagningarna kallar sina patienter till undersökning på en dag och tid som överenskommit med mobila teamet. Under en heldag kallas 25-40 patienter. Husläkarmottagningarna sköter kallelserna via brev, registreringen av patienten vid ankomst, upplåter väntrum, bokar upp ett undersökningsrum som då inte kan användas för vanliga husläkarbesök. För detta arbete har husläkarmottagningarna behållit den patientavgift på 100 kr som egentligen skulle ges till S:t Eriks mobila team. Många av patienterna har uppnått högkostnadsskydd och då får inte husläkarna någon ersättning alls.

26 av 206 husläkarmottagningar använder sig idag inte längre av mobila teamet för ögonbottenfotografering. En anledning kan vara den omfattande administrationen som krävs inför ett besök av mobila teamet. Dessa husläkarmottagningar skriver istället remiss i första hand till någon av de 20-tal öppenvårdsmottagningar som finns inom vårdvalet och i andra hand till S:t Eriks ögonsjukhus. Beslut om vart remissen ska skickas ska ske i samråd med patienten.

För en del yrkesverksamma patienter kan det vara bättre att gå till en öppenvårdsmottagning i närheten av där man arbetar istället för att åka till sin husläkarmottagning på en fast dag då mobila teamet kommer dit.

Flera öppenvårdsmottagningar inom vårdvalet har idag ledig kapacitet för ögonbottenfotografering.

På S.t Eriks ögonsjukhus och av mobila teamet genomfördes under perioden januari till september 2015 15 200 ögonbottenundersökningar. Under samma period i år genomfördes 13 700 undersökningar.

Inom vårdval specialiserad ögonsjukvård genomfördes under perioden januari till september 2015 6 800 undersökningar. Under samma period i år genomfördes 7 700 ögonbottenfotograferingar utförda inom vårdvalet.

Alltså har antalet ögonbottenfotograferingar minskat med omkring 600 eller 2,7 procent av totalt 22 000 hittills i år.

2. Har du för avsikt att föreslå regelförändringar för att få alla vårdcentraler att åter igen erbjuda ögonbottenfotografering till sina patienter med diabetes?

Husläkarmottagningarna erbjuder ögonbottenfotografering för patienter med diabetes, antingen via St Eriks mobila team eller via remiss till någon av de 20 vårdval inom specialiserad ögonsjukvård. Det är viktigt att nå de patienter som väljer att inte gå till sin ögonbottenundersökning och att förstå skälet till att de avböjer eller uteblir. Jag känner mig trygg med att allmänläkaren följer upp och förbättrar sina rutiner, enligt t.ex 4D, för att nå patienter med diabetes som väljer att inte genomföra ögonbottenfotograferingen.

Ella Bohlin
Barn- och äldrelandstingsråd (KD)